

Levélváltás

Dr. Schneider Márta a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma helyettes államtitkára levélben fordult Szövetségünkhöz, amelyben tájékoztatott bennünket arról, hogy a NKÖM tervbe vette a hivatásos zenei együttesek hároméves konszolidációját. Egyben felkérte szervezetünket, hogy dolgozzon ki egy tervezetet, amely az említett témakörben tartalmazza valamennyi hivatásos zenekar konszolidációjára vonatkozó javaslatainkat. Az alábbiakban olvasható válaszlevél keletkezése óta megindult az érdemi munka, és a Magyar Zeneművészek és Táncművészek Szakszervezetével egyeztetett konkrét elgondolásainkat már megküldtük a NKÖM illetékeseinek.

Tisztelt Államtitkár Asszony!

2003. október 3-án kelt levelére válaszolva az alábbiakban foglaljuk össze a szimfonikus zenekarok konszolidációjára vonatkozó javaslatainkat:

A zenekarok finanszírozásában mára kialakult helyzet, mint azt már több ízben jeleztük is, (pl. legutóbb Görgey Gábor volt miniszter úrnak is!) súlyos problémákat hordoz magában. Első sorban Budapesten, de nem problémamentes a vidéki és budapesti zenekarok viszonylata sem. Fent említett levelünk megírása óta az önkormányzatok által működtetett együttesek, valamint a MÁV Szimfonikusok helyzete lényegesen javult, azonban az alapvető gond, az *egységes és objektív finanszírozási elv hiánya* tovább növelte az együttesek közötti (anyagi) feszültséget, rombolva ezzel a magyar zenei közélet nyugalma és színvonalát!

Tekintettel arra, hogy levelében nem említette egy esetleges konszolidáció kereteit és távlatait, így első lépésben csupán arra tudunk szorítkozni, hogy Szövetségünk véleményét tolmácsoljuk a legkirívóbb egyenlőtlenségekről, azok okairól, illetőleg azok korrigálási lehetőségeiről.

Rendkívül nagy horderejű döntésnek tartjuk, hogy 1992-ben Gyimesi dr. segítségével sikerült mentővet dobni az önkormányzati fenntartású, főleg vidéki szimfonikus zenekaroknak és énekkaroknak egy addig nem létező kategória, „az önkormányzatok által fenntartott együttesek” létrehozásával. Külön öröm számunkra, hogy ez a rendszer azóta is erősödik, hiszen nélküle ezek az együttesek bizonyára eltűntek volna a magyar zenekultúrából. Azonban a rendszernek két súlyos hibája van:

- az egyik, hogy olyan együtteseket, amelyek nem kapcsolódhatnak helyzetükből kifolyólag semmilyen önkormányzathoz, eleve kizárja ebből a támogatási körből (más konstans kör pedig nem létezik), illetőleg arra ösztökéli őket, hogy jól bevált működési formáikat megpróbálják felcserélni, vagy kétes együttműködési szerződéseket kössenek önkormányzatokkal,

- a másik pedig, hogy ez az „állandóan hízó költségvetési bugyor” egy olyan lehetőségként (szuper mágnesként) jelenik meg sok amatőr/műkedvelő együttes szemében, hogy bármilyen módon is, de legalább formailag igyekeznek megfelelővé válni e kritériumoknak, csak hogy bekerüljenek ebbe a támogatott körbe.

Ez a következőket eredményezte: évente több olyan együttes „születik”, amely tovább aprózza a költségvetési forrást, továbbá elmosza a határt a profizmus és az amatőrizmus között, miközben pedig hanyatlásnak indulnak azok a nagy múltú, tradicionális, hivatásos együttesek, amelyek semmilyen támogatáshoz nem jutnak. E folyamat pedig csak annak a félrevezető szándékú állításnak kedvez, mely szerint túl sok a zenekar Magyarországon...

Éppen ezért, mindenek előtt **a két terület szigorú és haladéktalan szétválasztását javasoljuk**, mégpedig azon elvek alapján, amelyek megjelennek mind a Magyar Szimfonikus Zenekarok állásfoglalásában (1.sz.melléklet), mind pedig a Magyar Zeneművészek és Táncművészek által előterjesztett Művészeti Törvény tervezetében (2. sz. melléklet). Mindkét munka körülhatárolja a *hivatásos együttesek* fogalmát, mely fogalom nélkül semmilyen támogatási rendszernek nem lehet megállapítani a határát. Mi nem kívánjuk természetesen sem megátolni az amatőr, vagy félhivatásos – esetleg csak alkalmanként összeverődő – együttesek működését, sem megszüntetni új kezdeményezések létrejöttét, de tekintettel az európai csatlakozásra, a profizmus egyre erősödő kihívásaira, **csak a két terület éles különválasztásával, illetőleg a tradicionális és hivatásos együttesek támogatási körének pontos meghatározásával, azok erős támogatási rendszerének megalkotásával tudjuk elképzelni a jövőt.**

A *támogatandó (konszolidálandó) kört* illetően a mellékletek szolgálhatnak útmutatóként, azzal a fontos kiegészítéssel, hogy az ország jelenlegi gazdasági teljesítőképességével, továbbá a jelenlegi anomáliák megoldhatóságának időtartamával számolva, csak olyan hivatásos együttesek jöhetnek szóba egy közpénz-támogatási programban, amelyek magyar illetőségűek, tehát rendelkeznek magyar adószámmal, és tagjai túlnyomó részt magyar állampolgárok!

Második lépésben, a *konszolidálandók körébe tartozók meghatározása után*, feltétlenül fontosnak tartjuk a *feladat-ellátási kötelezettségek* (hangversenyek, programok, felvételek éves száma), az egyes együttesek (intézmények) létszámának, valamint a tagok foglalkoztatási besorolásának, illetve az ebből fakadó közteherviselés nagyságának tükrében történő *összehasonlítást*.

Nap mint nap tanúi lehetünk azoknak a ferdítéseknek, amelyek során egyik együttes a közpénzekből származó támogatásának egy szeletét összeveti egy taglétszámát és kötelezettségét tekintve többszörösen nagyobb intézmény költségvetésével, ami csupán további feszültségnövelésként, illetőleg a kaotikus támogatási rendszer további ellehetetlenítéseként fogható fel.